som tredjemands interesser, for så vidt angår stiftelsen af aktieselskabet samt bevarelsen af og ændringer i dets kapital, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde.

2. Irland tilpligtes at afholde sagens omkostninger.

Mertens de Wilmars O'Keeffe Everling
Chloros Pescatore Mackenzie Stuart Koopmans

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 12. oktober 1982.

P. Heim
Justitssekretær

J. Mertens de Wilmars
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT SIR GORDON SLYNN FREMSAT DEN 22. JUNI 1982 [1]

Høje Domstol.

I denne sag har Kommissionen i medfør af traktatens artikel 169 nedlagt påstand om, at det statueres, at Irland har undladt at opfylde forpligtelser, der påhviler det i henhold til traktaten, ved ikke at have vedtaget de bestemmelser, der er nødvendige for at efterkomme Rådets andet direktiv om harmonisering af selskabsretten (direktiv 77/91 af 13. 12. 1976, EFT L 26, 1977, s. 1) inden for den frist, som er fastsat herfor i direktivets artikel 43. Denne frist udløb den 16. september 1978, to år efter den dato, direktivet blev meddelt medlemsstaterne.

Irland har ikke, hverken under skriftvekslingen eller i sit mundtlige indlæg, gjort gældende, at det allerede har gennemført de bestemmelser, som er nødvendige for at efterkomme direktivet. Irland erklærer at have indledt den nødvendige lovgivningsprocedure med henblik herpå, men henleder Domstolens opmærksomhed på, at den forsinkede gennemførelse af direktivet skyldes flere forskellige vanskeligheder. For det første

1 — Oversat fra engelsk.

det komplicerede indhold af direktivet, som indebærer væsentlige ændringer i irsk selskabsret. For det andet den i direktivet fastsatte tidsfrist, som den irske regering mener har været for kort, hvilket den finder godtgjort ved den omstændighed, at flere andre medlemsstater har overskredet tidsfristen for direktivets gennemførelse. For det tredje den politiske situation i Irland, hvor to valg inden for syv måneder har forsinket lovgivningsarbejdet betydeligt. Af disse grunde finder den irske regering, at Domstolen må kunne »tage fornødent hensyn til disse omstændigheder«, selv om »de ikke i streng juridisk forstand udgør nogen gyldig begrundelse«. Regeringen understreger, at Irland har til hensigt at gennemføre direktivet så snart som overhovedet muligt og har nedlagt påstand om frifindelse, subsidiært at sagen udsættes, indtil den fornødne lovgivning er vedtaget, hvilket kan ske snarest.

Til støtte for sin påstand har Irlands repræsentant henvist til generaladvokat Gand's forslag til afgørelse i sag 31/69 *Kommissionen* mod *Italien* (Sml. 1970, s. 3, org. ref. Recueil 1970, s. 25, se s. 42), hvori han konkluderede, at Domstolen skulle være forsigtig med at påtale en medlemsstats adfærd, idet en medlemsstat besidder et vidt skøn ved valget af, hvilken fremgangsmåde, den vil anvende. I denne sag havde Kommissionen imidlertid rettet kritik mod forsinkelsen med betalinger af visse beløb, hvor man kunne sige, at der bestod en vis skønsmargen. I den foreliggende sag består der imidlertid en utvetydig forpligtelse til at gennemføre direktivet, som ikke indebærer noget skøn, hvorfor der ikke i den foreliggende sag kan hentes nogen støtte i de ovenfor anførte bemærkninger, som generaladvokat Gand fremsatte i sit forslag til afgørelse. Irlands repræsentant har endvidere henvist til sag 91/79 *Kommissionen* mod *Italien* (Sml. 1980, s. 1099, se s. 1104) i hvilken Domstolen (ifølge Irlands repræsentant) erklærede, at Kommissionen, når den træffer beslutning om at indlede eller fortsætte proceduren i henhold til traktatens artikel 169, kan tage hensyn til interne forhold, som er særegne for en medlemsstat. De bemærkninger, der er anført til støtte for det fremførte synspunkt, er imidlertid ikke taget fra Domstolens afgørelse, men er en gengivelse af Kommissionens argument.

Domstolen har tidligere i sag 52/75 *Kommissionen* mod *Italien* (Sml. 1976, s. 277, se s. 284), statueret, at en medlemsstat ikke, som begrundelse for — selv midlertidigt — at undlade at gennemføre sine egne forpligtelser, kan påberåbe sig andre medlemsstaters forsinkelse med gennemførelsen af dens forpligtelser. Viser fristen for gennemførelsen af et direktiv sig at være for kort, er den rette fremgangsmåde at ansøge vedkommende fællesskabsinstitution om at få fristen forlænget i det omfang, det er nødvendigt. Det er ikke blevet gjort gældende, at Irland har ansøgt om en sådan forlængelse. Det er desuden fast praksis i de afgørelser, Domstolen hidtil har afsagt på området, at en medlemsstat ikke kan påberåbe sig omstændigheder eller praksis i sin nationale retsorden som begrundelse for ikke at overholde forpligtelser, som er pålagt det ved et direktiv.

Selv om Domstolen, således som jeg gjorde gældende i sag 28/81 *Kommissionen* mod *Italien* (endnu utrykt), kan udsætte sin afgørelse på grund af de omstændigheder, der måtte være fremdraget under sagen, er det efter min opfattelse Kommissionen, der bør træffe

afgørelse om, hvorvidt og hvornår en medlemsstat skal drages til ansvar for at have tilsidesat sine forpligtelser. Kommissionen bør endvidere, såfremt traktatbruddet er blevet fastslået på almindelig vis, have krav på at opnå dom i overensstemmelse med sin påstand, såfremt den opretholder søgsmålet.

Det er oplyst for Domstolen under de mundtlige retsforhandlinger, at der i Irland nu er fremsat lovforslag til gennemførelse af direktivet, men at det endnu ikke er behandlet i det irske parlament.

Ved telex af 18. juni 1982 har Chief State Solicitor meddelt Domstolens præsident, at der den 16. juni 1982 er fremsat lovforslag i senatet til gennemførelse af det andet selskabsdirektiv. Lovforslaget påregnes at være færdigbehandlet af de to kamre i Irland ved slutningen af juli 1982.

Så længe Kommissionen ikke har hævet sagen, mener jeg, at den på trods af de foranstaltninger, der er truffet i Irland siden de mundtlige forhandlinger, har krav på, at der skal afsiges dom i overensstemmelse med dens påstand, og at Irland under alle omstændigheder bør tilpligtes at betale sagens omkostninger. Skulle Kommissionen imidlertid hæve sagen inden domsafsigelsen, må Domstolen tage hensyn hertil.